

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Reģionālās attīstības komiteja

2009/2243(INI)

26.2.2010

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par pētniecībai un inovācijai paredzēto fondu sinerģiju īstenošanu Regulā (EK) Nr. 1080/2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Septītajā pamatprogrammā pētniecībai un attīstībai pilsētās un reģionos, kā arī dalībvalstīs un Eiropas Savienībā (2009/2243(INI))

Reģionālās attīstības komiteja

Referents: *Lambert van Nistelrooij*

Atzinuma sagatavotājs (*):
Jorgo Chatzimarkakis, Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja

(*) Saistītā komiteja — Reglamenta 50. pants

PR_INI

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	8

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par pētniecībai un inovācijai paredzēto fondu sinerģiju īstenošanu Regulā (EK) Nr. 1080/2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Septītajā pamatprogrammā pētniecībai un attīstībai pilsētās un reģionos, kā arī dalībvalstīs un Eiropas Savienībā (2009/2243(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā XVII, XVIII un XIX sadaļu,
- ņemot vērā Padomes 2006. gada 11. jūlija Regulu (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu¹,
- ņemot vērā Padomes 2006. gada 6. oktobra Lēmumu par Kopienas kohēzijas stratēģijas pamatnostādņēm (2006/702/EK),
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Lēmumu Nr. 1982/2006/EK par Eiropas Kopienas Septīto pamatprogrammu pētniecībai, tehnoloģiju attīstībai un demonstrējumu pasākumiem (2007.–2013. gads)³,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 24. oktobra Lēmumu Nr. 1639/2006/EK, ar ko izveido konkurētspējas un inovāciju pamatprogrammu (2007.–2013. gads)⁴,
- ņemot vērā tā 2007. gada 10. maija rezolūciju par nākotnes reģionālās politikas ieguldījumu Eiropas Savienības inovācijas iespējās⁵,
- ņemot vērā tā 2007. gada 24. maija rezolūciju par zināšanu izmantošanu praksē: plaša mēroga inovācijas stratēģija Eiropai⁶,
- ņemot vērā tā 2009. gada 24. marta rezolūciju par Zaļo grāmatu par teritoriālo kohēziju un statusu debatēm par kohēzijas politikas nākotnes reformu⁷,
- ņemot vērā tā 2009. gada 24. marta rezolūciju par paraugpraksi reģionālās politikas jomā un šķēršļiem struktūrfondu izmantošanā⁸,
- ņemot vērā tā 2009. gada 24. marta rezolūciju par Struktūrfondu regulas 2007.–2013. gada plānošanas periodam īstenošanu: pārrunu rezultāti saistībā ar valstu kohēzijas politikas

---

¹ OV L 210, 31.07.2006., 25.–78. lpp.

² OV L 291, 21.10.2006., 11.–32. lpp.

³ OV L 412, 30.12.2006., 1.–43. lpp.

⁴ OV L 310, 9.11.2006., 15.–40. lpp.

⁵ Pieņemtie teksti, P6_TA(2007)0184.

⁶ Pieņemtie teksti P6_TA(2007)0212.

⁷ Pieņemtie teksti, P6_TA(2009)0163.

⁸ Pieņemtie teksti, P6_TA(2009)0156.

stratēģijām un rīcības programmām⁹,

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta publicēto pētījumu „Sinergijas starp ES Septīto pamatprogrammu pētniecībai, Konkurētspējas un inovāciju pamatprogrammu un struktūrfondiem”,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta publicēto pētījumu „Virzība uz Eiropas pētniecības, attīstības un inovāciju politiku teritorializāciju”,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta publicēto pētījumu „Struktūrfondu sniegtais atbalsts jauninājumiem — īstenošanas problēmas 2007.–2013. gadā un vēlāk”,
- ņemot vērā Komisijas 2007. gada 16. augusta paziņojumu „Pētniecība un jauninājumi Eiropas reģionu konkurētspējai — lielākas izaugsmes, vairāk un labāku darba vietu veicināšana” (COM(2007)0474),
- ņemot vērā Komisijas 2007. gada 11. decembra paziņojumu „Dalībvalstis un reģioni, izmantojot ES kohēzijas politiku 2007.–2013. gadam, īsteno Lisabonas stratēģiju izaugsmei un nodarbinātībai” (COM(2007)0798),
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 14. maija paziņojumu par pārrunu rezultātiem saistībā ar kohēzijas politikas stratēģijām un programmām 2007.–2013. gada plānošanas periodam (COM(2008)0301),
- ņemot vērā Komisijas 2009. gada 21. decembra 20. gada ziņojumu par struktūrfondu izmantojumu (2008) (COM(2009)0617 galīgā redakcija/2),
- ņemot vērā Komisijas 2007. gada 14. novembra dienestu darba dokumentu „Kohēzijas politika paver inovāciju iespējas reģionos” (SEC(2007)1547),
- ņemot vērā Komisijas 2009. gada 24. novembra darba dokumentu „Apspriešanās par topošo ES stratēģiju 2020. gadam” (COM(2009)0647),
- ņemot vērā Komisijas 2008. gada 19. jūnija Piekto progresa ziņojumu par ekonomisko un sociālo kohēziju „Reģionu izaugsme — Eiropas izaugsme” (COM(2008)0371) (Piektais progresa ziņojums),
- ņemot vērā Komisijas 2009. gada 25. jūnija Sesto progresa ziņojumu par ekonomisko un sociālo kohēziju „Radoši un inovatīvi reģioni” (COM(2009)0295) (Sestais progresa ziņojums),
- ņemot vērā Komitejas zinātniskās un tehniskās pētniecības jautājumos (*CREST*) 2006. gada 4. decembra piezīmi par ziņojumu „Pieredze attīstības un inovāciju politikai, balstoties uz valstu reformu programmām un 2006. gada progresa ziņojumiem” (CREST1211/06),
- ņemot vērā Komisijas ceļvedi „Konkurētspējīgi Eiropas reģioni, izmantojot pētniecību un jauninājumus — praktisks ceļvedis par ES finansējuma iespējām pētniecībai un

---

⁹ Pieņemtie teksti, P6_TA(2009)0165.

inovācijām”,

- ņemot vērā Eiropas stratēģiskā foruma pētniecības infrastruktūrai ziņojumu „Eiropas pētniecības infrastruktūru ceļvedis, 2006. gada ziņojums”,
  - ņemot vērā pēc Komisijas pieprasījuma sagatavoto neatkarīgo ziņojumu „Reformētas kohēzijas politikas programma” (*Fabrizio Barca* ziņojums) (2009),
  - ņemot vērā tā Reglamenta 48. pantu,
  - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu un Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas atzinumu (A7-0000/2010),
- A. tā kā atjauninātajā Lisabonas stratēģijā par svarīgu prioritāti ir izvirzīta pētniecība un inovācijas, lai risinātu tādas problēmas kā klimata pārmaiņas un aizvien pieaugošā pasaules mēroga konkurence; tā kā izaugsmes un nodarbinātības veicināšana ar pētniecības un inovāciju palīdzību laikā pēc krīzes ir kļuvusi vēl nozīmīgāka, kļūstot par ierosinātās ES stratēģijas 2020. gadam galveno mērķi;
- B. tā kā Eiropas Savienības atbalsts pētniecībai un inovācijām galvenokārt tiek nodrošināts ar pētniecības, jauninājumu un kohēzijas politikas starpniecību, tās galvenajiem instrumentiem esot struktūrfondi, Septītajai pētniecības pamatprogrammai (7. PP) un Konkurētspējas un inovāciju pamatprogrammai (KIP);
- C. tā kā kohēzijas politika ir būtisks Eiropas integrācijas procesa pīlārs un viena no veiksmīgākajām ES politikas jomām, veicinot konvergenci aizvien dažādāko reģionu vidū un rosinot izaugsmi un nodarbinātību;
- D. tā kā Kopienas kohēzijas politikas otrās stratēģiskās pamatnostādnes laika posmam no 2007. līdz 2013. gadam attiecas uz zināšanu un inovāciju uzlabošanu izaugsmei un attiecīgi ir asinēti 25 % no kopējā finansējuma;
- E. tā kā mūsdienu problēmu sarežģītība nosaka vajadzību pēc šo politikas jomu integrēta savienojuma; tā kā svarīga ir sinerģija starp instrumentiem, lai tie viens otru pastiprinātu un sniegtu atbalstu pētniecības un inovāciju projektu ilgtspējīgai īstenošanai, nodrošinot labāku pētniecības rezultātu izvērtēšanu konkrētu produktu ideju veidā reģionos;
- F. tā kā, lai gan daži šo instrumentu arhitektūras elementi, piemēram, vienotie laika grafiki un pievienošanās Lisabonas stratēģijai, ļauj veidot sinerģijas, tomēr pastāv atšķirības, piemēram, dažādi juridiskie pamati, tematisks uzsvars pret teritoriālu uzsvaru, kā arī dalīta pārvaldība pret centralizētu pārvaldību,

Kohēzijas politikas atbilstība pētniecības un inovāciju mērķiem

1. novērtē faktu, ka laika periodam no 2007. līdz 2013. gadam visas dalībvalstis ir piešķirušas ievērojamu kopējo finanšu līdzekļu apjomu ieguldījumiem pētniecībā, attīstībā, inovācijās un uz zināšanām balstītas ekonomikas attīstībā, kā rezultātā sagatavotas 246 valsts vai reģionāla mēroga darbības programmas un pētniecībai un inovācijām piešķirti EUR 86 miljardi;

2. gaida Komisijas stratēģisko ziņojumu, kā minēts Vispārējās regulas 30. panta 2. punktā; uzskata, ka ziņojums sniegs visaptverošu pārskatu par dalībvalstu rezultātiem 2007.–2009. gada mērķu sasniegšanā un veidos pamatu diskusijām par kohēzijas politikas nākotnes perspektīvām;
3. atkārtoti uzsver vajadzību pēc integrētas vairāku līmeņu pārvaldības pieejas konkrētām politikas jomām ES; uzsver, ka funkcionāla vairāku līmeņu pārvaldības sistēma ir priekšnosacījums efektīvai asinēšanas mērķu noteikšanai un īstenošanai;

Sinerģijas starp struktūrfondiem, Septīto pamatprogrammu un KIP

4. atzīst, ka ar asinēšanas noteikumu palīdzību 2007.–2013. gadam kohēzijas politika spēj efektīvāk radīt sinerģijas ar pētniecības un inovāciju politikas jomām, un vienlaikus Septītajā pamatprogrammā un KIP aizvien svarīgāka ir kļuvusi teritoriālā dimensija; aicina apsvērt stingrāku asinēšanas mehānismu ar lielāku tematisko uzsvāru, ļaujot atbilstoši politiski reaģēt uz jaunām problēmām;
5. izsaka nožēlu, ka pastāvošās sinerģiju iespējas finansējuma jomā aizvien ir maz zināmas; aicina reģionus un dalībvalstis pastiprināt informēšanas pilnveides centienus;
6. norāda uz pastāvošajām apvienotā finansējuma iespējām; tomēr uzsver, ka jauktais finansējums nav atļauts starp struktūrfondiem un pamatprogrammām; uzsver, ka instrumentus var apvienot, lai segtu vai nu papildinošu, bet atsevišķu pasākumu izdevumus — kā pētniecības infrastruktūras gadījumā, vai saistītu projektu secīgu daļu, piemēram, jaunas pētniecības idejas izstrādes un turpmāko pasākumu izmaksas, kā arī vienas kopas vai tīkla projektu izmaksas;
7. uzsver, ka sinerģija nenozīmē tikai papildu projektu finansējumu; uzskata, ka spēju stiprināšana, tīklu veidošana un zināšanu nodošana ir būtiska sinerģijas forma, un atzīmē, ka visi instrumenti sniedz šādu apmaiņu iespēju;
8. uzsver vajadzību veicināt un piemērot veiksmīgus modeļus „zināšanu trijstūrī”, attiecībās starp uzņēmumiem, pētniecības centriem, universitātēm un varas iestādēm; uzsver reģionālo kopu iespējas reģionālās konkurētspējas mobilizēšanā un atzinīgi vērtē kopu attīstības iekļaušanu KIP un Septītajā pamatprogrammā (pasākums „Zināšanu reģioni” Septītajā pamatprogrammā); atzīmē, ka zināšanu apmaiņu reģionālajās kopās var veicināt arī ar struktūrfondu palīdzību;
9. uzsver ar politikas instrumentu sinerģiju saistīto paraugpraksi analīzes, apmaiņas un integrācijas nozīmi; saistībā ar to atzinīgi vērtē Komisijas centienus uzlabot starpdepartamentu sadarbību;
10. ar gandarījumu atzīmē „Praktiskus norādījumus par ES finansējuma iespējām pētniecībai un inovācijām”; aicina turpmāk nodrošināt šādus norādījumus tūlīt pēc tiesiskā regulējuma stāšanās spēkā; gaida Komisijas dienestu darba dokumentu, kurā ietverti praksē īstenotu sinerģiju piemēri;
11. mudina Komisiju turpināt tās pasākumus, kas vērsti uz sinerģijas veicināšanu, un informēt Eiropas Parlamentu par to virzību, jo īpaši par vertikālās sadarbības stāvokli starp ES,

valstu un reģionālajām struktūrām;

Ieteikumi saistībā ar nākamo plānošanas periodu

12. atzinīgi vērtē ES stratēģijas projekta 2020. gadam uzsvāru uz politikas jomu savstarpējo atkarību, politikas integrācijas nozīmi, vajadzību pēc labākām sinerģijām un spēcīgākām partnerattiecībām dalībvalstu politiku izstrādē un īstenošanā; aicina izskatīt reģionu pausto vajadzību pēc visaptverošāka satvara trijās politikas jomās;
13. uzskata, ka spēcīga un labi finansēta ES reģionālā politika ir priekšnosacījums ES stratēģijas 2020. gadam mērķu sasniegšanai, kā arī sociālās, ekonomikas un teritoriālās kohēzijas īstenošanai;
14. atgādina, ka teritoriālajai kohēzijai ir horizontāls raksturs, un tādēļ ES politikas jomām ir jāveicina tās īstenošana; atkārtoti norāda, ka šī koncepcija neattiecas tikai uz reģionālās politikas ietekmi, bet tajā uzmanība vērsta arī uz saskaņošanu ar citām ES politikas jomām;
15. uzsver uz vietu balstītas politikas nepieciešamību un uzskata, ka reģionos būtu jāīsteno izsvērtā un videi nekaitīga specializācija, nosakot dažas uz ES mērķiem un reģionu vajadzībām pamatotas prioritātes, un ES asinētos līdzekļus būtu īpaši jāvelta šīm noteiktajām prioritātēm;
16. norāda, ka starptautiska sadarbība ir Septītās pamatprogrammas un KIP būtība un ka teritoriālajai sadarbībai (ar starpvalstu, starpreģionu un pārrobežu programmu starpniecību) struktūrfondos ir atvēlēta galvenā loma; aicina Komisiju nākotnē stiprināt Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi;
17. atzīst, ka gan dalītai, gan centralizētai pārvaldībai ir nepieciešami specifiski noteikumi, tomēr uzsver vajadzību saskaņot prasības, ar ko regulē dažādus instrumentus; aicina Komisiju šajā nolūkā izskatīt iespējas, neskarot dalībvalstu un reģionu kompetenci atbilstoši dalītai pārvaldībai;
18. atkārtoti aicina Komisiju izstrādāt konkrētus novērtēšanas kritērijus novatorisku projektu izvērtējumam un izskatīt turpmāku reglamentējošu stimulu ierosināšanu, lai īstētu inovāciju pasākumus;
19. uzsver uzlabota atbalsta nozīmi politiku un programmu īstenošanā, kas sekmē sinerģiju izpētes un attīstības infrastruktūrās: inovāciju — darba vietu radīšanas ķēde;

o

o o

20. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

PASKAIDROJUMS

Pamatinformācija

Katra parlamentārā komiteja var izstrādāt īstenošanas ziņojumu, kas ir ziņojums par ES tiesību aktu transponēšanu valsts tiesību aktos un ar to saistīto īstenošanu un izpildi dalībvalstīs.

Kohēzijas politikas gadījumā tiesiskais regulējums sastāv no tieši piemērojamiem noteikumiem, kuru īstenošanas pasākumus aptver Komisijas regula un Komisijas lēmumi, kas nav iesniegti Parlamentam.

Reģionālās attīstības komiteja uzskatīja, ka saistībā ar aktīvo diskusiju par kohēzijas politikas nākotni īstenošanas ziņojumā būtu jāanalizē, vai dalībvalstis ir pienācīgi piemērojušas tiesību aktus.

Zinojuma darbības joma

Patstāvīgajam ziņojumam ir divkāršs mērķis: pirmkārt, tajā analizēts, kā dalībvalstis un reģioni ievērojuši Kopienas stratēģisko pamatnostādņu 2007.–2013. gadam, jo īpaši pamatnostādnes 1.2 par zināšanu un inovāciju uzlabošanu izaugsmei, provizorisko programmu savos nacionālajos stratēģiskajos ietvardokumentos un darbības programmās. Otrkārt, ziņojumā analizētas sinerģijas starp kohēzijas, pētniecības un inovāciju politiku un to instrumentiem (struktūrfondi, Septītā PTA pamatprogramma un Konkurētspējas un inovāciju pamatprogramma).

Jāatzīmē, ka ziņojuma darbības joma ir ierobežota, jo tas tika sagatavots 2010. gada sākumā, pirms Komisijas stratēģiskā ziņojuma publicēšanas.

Zinojuma pamudinājums

ES, valstu un reģionālās finansēšanas shēmas dažkārt paliek nekoordinētas. Tomēr jāatzīmē, ka gan ES kohēzijas politika, gan pētniecības, attīstības un inovāciju politikas nodarbojas ar to pašu jautājumu: galveno Eiropas Savienības problēmu risināšanu un atbalstu ES modelim, kas pamatojas uz ekonomisko izaugsmi, sociālo atbildību un ilgtspējīgu attīstību. Ilgtspējīgas ekonomikas attīstības un darba vietu radīšanas veicināšana aizvien vairāk ir atkarīga no reģionālo ekonomiku spējas ieviest inovācijas, un pasaules ekonomikas krīzes kontekstā šis aspekts ir kļuvis vēl būtiskāks — to apstiprina arī nozīme, kas kohēzijas politikai ir piešķirta Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānā. Eiropas līmenī ir skaidrs, ka ir steidzami vajadzīga konkurētspēju un inovācijas sekmējoša politika, lai paātrinātu pārstrukturēšanu un investīcijas un radītu jaunas uzņēmējdarbības iespējas.

Turklāt Parlamentam jāiepazīstina ar savu viedokli diskusijās par kohēzijas politikas nākotni. Tam jāapspriež iespējamie uzlabojumi, pamatojoties uz novērtējumu.

Kohēzijas politikas atbilstība pētniecības un inovāciju mērķiem

Kopš pašreizējā plānošanas perioda paša sākuma kohēzijas politika tiecas izvirzīt par mērķi trīs prioritātes, viena no kurām ir inovāciju, uzņēmējdarbības un uz zināšanām balstītas ekonomikas izaugsmes veicināšana, izmantojot pētniecības un inovāciju iespējas, tostarp jaunu informāciju un komunikāciju tehnoloģijas.

Pētniecība, attīstība un inovācijas var palīdzēt Eiropas Savienībai sasniegt tās izaugsmes mērķus. Tāpēc kohēzijas politika attiecas arī uz ieguldījumiem, kas nostiprina ilgtermiņa ES konkurētspēju, piemēram, uzņēmējdarbību, MVU piekļuvi finansējumam, cilvēkkapitālu, IKT, videi nekaitīgas tehnoloģijas un energoefektivitāti. Attiecīgi laikā no 2007. līdz 2013. gadam ES kohēzijas politikas finanšu asignējums pētniecībai, attīstībai un inovācijām salīdzinājumā ar iepriekšējo plānošanas periodu palielinājās trīs reizes, asignējot vairāk nekā EUR 85 miljardus (gandrīz 25 % no kopējā finansējuma) šīm izdevumu kategorijām, ieskaitot inovācijas pasākumu un izmēģinājumu izvirzīšanu priekšplānā. No šīs kopējās summas:

- EUR 50,5 miljardus piešķirā **pētniecībai, attīstībai un inovācijām šaurā nozīmē,**
- EUR 8,3 miljardus — **uzņēmējdarbībai,**
- EUR 13,2 miljardus — inovatīvām **informācijas un komunikācijas tehnoloģijām,** lai veicinātu IKT pieprasījuma puses attīstību,
- EUR 14,5 miljardus — **cilvēkkapitālam.**

Efektīvu 246 valsts vai reģionālo darbības programmu, kuru nozīmīgs komponents ir inovācijas, īstenošanas procesa analīzi nav iespējams veikt, pirms Eiropas Komisija publicēs (visticamāk, 2010. gada aprīlī) stratēģisko ziņojumu „ES debašu par kohēziju veicināšana”.

Šis uz 27 dalībvalstu stratēģiskajiem ziņojumiem balstītais stratēģiskais ziņojums, kura sagatavošana noteikta Vispārējās regulas 30. pantā, sniegs pirmo pārskatu par valstu un to reģionu panākumiem saskaņoto mērķu sasniegšanā laika periodam no 2007. līdz 2009. gadam, ieskaitot augsta līmeņa ES mērķus, pārskatu par notiekošās krīzes ietekmi kohēzijas politikas programmu īstenošanā, kā arī sniegs konkrētu ietvaru debatēm par kohēzijas politikas nākotni. Ziņojumā būs noteikti arī dalībvalstu paraugpraksi piemēri.

Sinerģijas starp struktūrfondiem, Septīto pamatprogrammu un KIP

Problēmu sarežģītība, ar ko mūsdienās saskaras ES, nosaka vajadzību pēc politikas jomu integrētas kombinācijas, lai palielinātu atsevišķu politikas jomu ietekmi un pieejamo resursu tēriņu efektivitāti. Kopienas stratēģiskajās pamatnostādnēs ir apstiprināts, ka sinerģija starp kohēzijas politiku un pamatprogrammām ir ļoti būtiska, un minēts, ka šajā kontekstā kohēzijas politikai ir divi veicamie uzdevumi: veicināt reģionālo inovāciju stratēģiju un rīcības plānu ieviešanu un sekmēt inovāciju un pētniecības spēju uzlabošanu reģionos.

Kā vispārējs kohēzijas, izpētes un inovāciju politikas instrumentu pašreizējās arhitektūras analīzes secinājums ir jāmin fakts, ka daži elementi, piemēram, vienotie laika grafiki un pievienošanās Lisabonas stratēģijai, ļauj veidot sinerģijas. Tomēr vēl aizvien pastāv būtiskas atšķirības, piemēram, īstenošanas procesā iesaistītie atšķirīgie juridiskie pamati un dažādie administratīvie līmeņi un varas iestādes. Šīs atšķirības apgrūtina saņēmēju pienācīgu

informētību par dažādām finansējuma iespējām. Saistībā ar to būtu nepieciešams nodrošināt, lai Septītās pamatprogrammas, KIP un struktūrfondu pārvaldē iesaistītās iestādes būtu informētas par iespējām, ko sniedz katrs no šiem instrumentiem.

Lai gan sinerģijas starp politikas jomām neaprobežojas ar papildu projektu finansējumu, ir būtiski izprast pastāvošo instrumentu apvienošanas iespējas. Saistībā ar to referents pozitīvi vērtē „Praktiskā ceļveža par ES finansējuma iespējām pētniecībai un inovācijām” sagatavošanu. Šis ceļvedis sniedz atsevišķus interesantus dažādu instrumentu apvienošanas piemērus.

Saskaņā ar Vispārīgās regulas 54. panta 5. punktu izdevumiem, kas līdzfinansēti no fondiem, nevar piešķirt papildu līdzfinansējumu no kāda cita Kopienas instrumenta līdzekļiem, tādējādi jaukts finansējums ir aizliegts. Tomēr pastāv iespēja apvienot instrumentus, lai atbalstītu: papildinošus, bet atsevišķus pasākumus (piemēram, nozīmīgu pētniecības infrastruktūru izveide, sagatavošanas posmu finansējot no Septītās pamatprogrammas, bet celtniecības darbus — no struktūrfondiem), saistītu projektu secīgas daļas (piemēram, tehnoloģijas izstrādes dažādi posmi laika gaitā: fundamentālie pētījumi, lietišķie pētījumi, demonstrējums vai eksperimentāla laišana apgrozībā) vai projektus vienā tīklā/kopā.

Visbeidzot, jāatzīmē, ka līdzās norādījumu sagatavošanai visos līmeņos — reģionālajā, valsts un ES — ir jāpastiprina un jāsaskaņo to centieni saziņas pilnveidošanā un paraugpraksi apmaiņā gan ar attiecīgajām struktūrām (ministrijām, ģenerāldirektorātiem), gan attiecībās ar iespējamajiem saņēmējiem.

Referenta pārdomas un pirmie ieteikumi

No vienas puses, referenta ieteikumi ir vērsti uz stratēģiskajiem mērķiem, bet, no otras puses — uz konkrētiem mērķiem un darbībām ar nolūku uzlabot sinerģiju starp kohēzijas, pētniecības un inovāciju politikas jomām.

Komisijas ierosinātās ES stratēģijas projektam 2020. gadam bija būtiska nozīme finanšu shēmas gaidāmajā pārskatā un aktīvajā diskusijā par kohēzijas politikas nākotni. Netika veikta ierosinātās ES stratēģijas 2020. gadam detalizēta analīze, un referents atsaucās tikai uz tiem aspektiem, kas attiecas uz šī īstenošanas ziņojuma darbības jomu. Par pozitīvu elementu ir atzīts fakts, ka projektā uzmanība ir vērsta uz politiku savstarpējo atkarību, kā arī labāku sinerģiju un vajadzību pēc spēcīgākām partnerattiecībām valsts politiku izstrādē un īstenošanā. Būtiski atzīmēt, ka daudzi reģioni un reģionālie dalībnieki Eiropā ir skaidri formulējuši vajadzību pēc labāk saskaņotām politikām vietējā mērogā.

Referents uzskata, ka reģionālā politika ir sniegusi un sniedz būtisku ieguldījumu galveno ES problēmu risināšanā: strukturālo atšķirību mazināšanā starp reģioniem, ES konkurētspējas uzlabošanā, pasaules ekonomikas krīzes ietekmes līdzsvarošanā, demogrāfisko un klimata pārmaiņu ietekmes ierobežošanā. Šo iemeslu dēļ tiek uzskatīts, ka spēcīga un pienācīgi finansēta politika ir priekšnosacījums ES stratēģijas mērķu 2020. gadam sasniegšanai un sociālās, ekonomikas un teritoriālās kohēzijas mērķu īstenošanai.

Nevēloties izvīrēt definīciju vai izvērst debates saistībā ar šo ziņojumu par teritoriālās

kohēzijas koncepciju, referents uzsver, ka viņa mērķis ir arī to politikas jomu saskaņošana, kurām ir būtiska teritoriāla ietekme, lai pilnībā izmantotu reģionālās iespējas un uzlabotu to ietekmi vietējā līmenī. Tādēļ centienos panākt līdzsvarotāku, ilgtspējīgu teritoriālo attīstību Eiropas Savienībā būtu jāņem vērā un jāizmanto „koncentrācijas, sadarbības, saistības” kā teritoriālās kohēzijas koordinātu sniegtās iespējas.

Saistībā ar konkrētākiem pasākumiem un darbībām, kā arī ar tiesiskā pamata vienkāršošanu, ir sniegts ierosinājums, ka Komisijai vajadzētu izvērtēt risinājumus, kā saskaņot dažādus instrumentus regulējošos noteikumos. Atsauce uz to ir sniegta bijušā komisāra *Pawel Samecki* vispārīgajā izklāstā par atbilstības noteikumu, pievienotās vērtības nodokļa un zemes iegādes noteikumu saskaņošanu.

Eiropas Parlaments savā rezolūcijā par paraugpraksi reģionālās politikas jomā un šķēršļiem struktūrfondu izmantošanā jau ir aicinājis izstrādāt specifiskus vērtēšanas kritērijus novatorisku projektu izvērtēšanai, ņemot vērā augstāka līmeņa risku un tādējādi lielāku neveiksmīgo šo pasākumu daļu. Lai veicinātu pētniecību un inovācijas, kohēzijas politikas tiesiskajā regulējumā nākotnē varētu iekļaut papildu reglamentējošus stimulus.

Referents cer, ka šajā sakarā Komisija nāks klajā ar attiecīgiem ierosinājumiem.

Visbeidzot, izceļot faktu, ka starpvalstu sadarbība ir „norma” Septītajā pamatprogrammā un KIP, un kohēzijas politikā starpvalstu, starptautiskā un pārrobežu sadarbība ir izvirzīta priekšplānā, referents aicina izvērtēt Eiropas teritoriālās sadarbības nozīmes palielināšanu nākotnē, īpašu uzmanību pievēršot ar inovācijām un pētniecību saistītiem pasākumiem. Šobrīd šim mērķim ir ierobežoti finansiālie resursi, tādējādi iespējams finansēt tikai neliela mēroga intervences. Tomēr, lai nodrošinātu un pārbaudītu novatorisku ideju strauju izplatīšanos reģionālajās politiskajās programmās, ir ieviestas jaunas finansētās iniciatīvas, piemēram, „Ekonomiskās pārmaiņas reģionos”.